

Udskriftsdato: 10. januar 2026

CIS nr 10292 af 21/12/2007 (Gældende)

Cirkulæreskrivelse om båndlagt arv

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: Justitsmin.,
Civilstyrelsen, j.nr. 07-300-00013

Senere ændringer til forskriften

BEK nr 962 af 27/06/2025

Cirkulæreskrivelse om båndlagt arv

(Til statsforvaltningerne og de godkendte forvaltningsafdelinger)

1. Indledning

Folketinget vedtog i juni 2007 en ny arvelov (lov nr. 515 af 6. juni 2007). Loven træder i kraft den 1. januar 2008.

Civilstyrelsen har i den anledning udstedt bekendtgørelse om anbringelse og bestyrelse af myndiges båndlagte arv (bekendtgørelse nr. 1428 af 11. december 2007). Bestemmelserne i bekendtgørelsen er med visse ændringer i overensstemmelse med de regler, der tidligere fremgik af båndlæggelsesbekendtgørelsen og bestyrelsescirkulæret.

Bekendtgørelsen suppleres af denne cirkulæreskrivelse, som er en sammenskrivning af bestemmelserne i et cirkulære og en række cirkulæreskrivelser.

2. Almindelige bestemmelser

2.1. Afgørelse om fritagelse, frigivelse og udbetaling af båndlagt arv i medfør af arvelovens § 53, stk. 2, § 56 og § 57, 2. pkt., træffes af statsforvaltningen på det sted, hvor arvingen er bosat.

Har arvingen ikke bopæl her i landet, træffes afgørelsen af Statsforvaltningen Hovedstaden.

Er arvingen under værgemål og den båndlagte arv omfattet af værgemålet, træffes afgørelsen af den statsforvaltning, som fører tilsyn med værgemålet, jf. værgemålsbekendtgørelsens § 1.

2.2. Afgørelse træffes efter ansøgning fra ejeren.

Tilkommer renten af den båndlagte kapital en anden end kapitalejer, kan frigivelse kun tillades med rentenyderens samtykke.

2.3. Inden afgørelse træffes, skal der indhentes erklæring fra forvaltningsafdelingen og, såfremt midlerne stammer fra et eksekutorbo eller bobestyrerbo, så vidt muligt fra eksekutor eller bobestyrer.

2.4. Statsforvaltningens afgørelse kan indbringes for Civilstyrelsen.

3. Fritagelse grundet ringe værdi

3.1. Efter arvelovens § 53, stk. 2, kan justitsministeren eller den, justitsministeren bemyndiger dertil, fritage for opfyldelse af arveladerens bestemmelse om båndlæggelse, når arven er af ringe værdi.

Bestemmelsen gælder for såvel tvangsarv som friarv.

Ansøgninger om fritagelse for båndlæggelse af båndlagt arv kan imødekommes, når arven efter fradrag af skifteomkostninger og afgifter ikke overstiger 100.000 kr., og særlige omstændigheder ikke taler imod dette.

4. Frigivelse når det er en velfærdssag

4.1. Efter arvelovens § 56, nr. 1, kan justitsministeren eller den, justitsministeren bemyndiger dertil, tillade, at båndlagt arv frigives, når det er en velfærdssag for arvingen.

Bestemmelsen gælder for såvel tvangsarv som friarv.

4.2. Ved bedømmelse af ansøgninger om frigivelse til formål, der tager sigte på kapitalejer selv, bør der lægges vægt på, at denne skal have mulighed for en levefod, der i rimeligt omfang svarer til vedkommen- des formueforhold. Ejer den pågældende for eksempel en betydelig båndlagt kapital, bør ansøgninger om frigivelse af forholdsvis mindre dele af kapitalen til anskaffelse af varige forbrugsgoder imødekommes, medmindre kapitalejer har frie midler af en ikke ubetydelig størrelse eller en større egenindtægt.

Der skal være tale om frigivelse til et bestemt angivet formål, for eksempel bolig, uddannelse, hjælp i forbindelse med sygdom eller lignende, og der skal ved frigivelse til boligformål være udsigt til, at kapitalejer økonomisk kan klare udgifterne ved at besidde den kommende bolig. Der bør udvises nogen tilbageholdenhed med frigivelse af midler til betaling af gæld, som kapitalejer selv har pådraget sig.

4.3. Statsforvaltningen kan fastsætte nærmere vilkår for frigivelse, herunder navnlig
at arvingen til forvaltningsafdelingen indleverer aktiver, der tilhører arvingen til fri rådighed af tilsvarende værdi som det udbetalte beløb,

at arvingen til forvaltningsafdelingen indleverer tinglyst pantebrev, der giver pant i en fast ejendom, der tilhører arvingen, og

at det udbetalte beløb restitueres ved hel eller delvis oplægning af rente.

4.4. Sker frigivelse til køb eller forbedring af fast ejendom, bør det i almindelighed stilles som vilkår, at der til forvaltningsafdelingen indleveres tinglyst pantebrev, der giver pant i ejendommen for beløbet. Pantebrevet skal forfalde ved ejerskifte.

Hvis den kontante del af købesummen udelukkende betales af båndlagte midler, kan frigivelsen i stedet betinges af, at der på ejendommen tinglyses servitut om, at den ikke må sælges eller pantsættes uden statsforvaltningens samtykke, at den kun kan gøres til genstand for retsforfølgning fra panthavers side samt til fyldestgørelse af krav på skatter og offentlige afgifter, der hviler på ejendommen, og at hele provenuet i tilfælde af salg eller pantsætning skal indbetales til forvaltningsafdelingen til bestyrelse. Er kapitalen særeje, bør det tillige sikres, at dette noteres i tingbogen.

4.5. Medmindre særlige omstændigheder taler imod, bør der ske frigivelse til betaling af skat. Dette gælder navnlig skatter, der pålignes som følge af, at arvingen har båndlagte midler.

Formueskat. De godkendte forvaltningsafdelinger kan uden forelæggelse for statsforvaltningen eller Civilstyrelsen frigive et beløb af den båndlagte kapital, der svarer til den forfaldne formueskat, der skal betales af den båndlagte kapital. Beregningen af det beløb, der kan frigives til betaling af formueskat, foretages på grundlag af en årsopgørelse, således at eventuelle ikke-båndlagte midler i videst muligt omfang henføres under det skattefrie grundbeløb for formueskat.

Aktieindkomstskat. Såfremt realisation af aktier inden for rammerne af bekendtgørelse om anbringelse og bestyrelse af båndlagte midler medfører aktieindkomstskat, er de godkendte forvaltningsafdelinger bemyndiget til at betale aktieindkomstskatten af de båndlagte midler uden forelæggelse for statsforvaltningen og Civilstyrelsen.

Ejendomsskat. Statsforvaltningerne bør normalt give tilladelse til betaling af ejendomsskatter vedrørende en båndlagt ejendom, medmindre der er tale om en båndlagt udlejningsejendom.

4.6. Arvelovens § 56, nr. 1, åbner i almindelighed ikke mulighed for at frigive midler til gaver til nærtstående eller betaling af disses gæld. Civilstyrelsen kan dog efter forelæggelse tillade frigivelse af mindre beløb i ganske særlige tilfælde, navnlig hvor den båndlagte arv andrager betydelige beløb, eller hvor kapitalejer er meget gammel.

5. Frigivelse grundet ringe værdi

5.1. Efter arvelovens § 56, nr. 2, kan justitsministeren eller den, justitsministeren bemyndiger dertil, tillade, at båndlagt arv frigives, når arven er af ringe værdi.

Der henvises til pkt. 3.1. ovenfor om fritagelse grundet ringe værdi.

6. Frigivelse når båndlæggelsen ikke længere tjener et rimeligt formål

6.1. Efter arvelovens § 56, nr. 3, kan justitsministeren eller den, justitsministeren bemyndiger dertil, tillade, at båndlagt arv frigives, når det er åbenbart, at båndlæggelse ikke længere tjener et rimeligt formål.

Bestemmelsen gælder for såvel tvangsarv som friarv.

Frigivelse kan ske, hvor de omstændigheder, der har dannet grundlag for arveladerens beslutning om at indsætte en båndlæggelsesbestemmelse i testamentet, har ændret sig. Forholdene kan have ændret sig således, at det må anses for givet, at båndlæggelse ikke længere tjener noget fornuftigt formål. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis der er gået mange år siden testamentets oprettelse, og det er åbenbart, at arvingen kan råde fuldt forsvarligt over midlerne.

Arveladers oprindelige intentioner bag båndlæggelsen skal dog ikke censureres. Hvis båndlæggelsen oprindeligt har haft et formål, der må anses som urimeligt, og dette formål har været tilsigtet af arveladeren, bør der ikke ske frigivelse, med mindre arven er af ringe værdi, eller frigivelse er en velfærdssag for arvingen.

Frigivelse vil navnlig være relevant for friarvs vedkommende, hvor der i modsætning til tvangsarv ikke gælder nogen tidsbegrænsning, jf. arvelovens § 53, stk. 1, 2. pkt.

Bestemmelsen finder også anvendelse på båndlæggelser, hvor arvelader er død før lovens ikrafttræden, jf. overgangsreglen i arvelovens § 103, stk. 3.

7. Udbetaling til bestemt tidspunkt eller ved bestemt begivenheds indtræden

7.1. Indeholder testamentet bestemmelser om udbetaling af den båndlagte arv til et fastsat tidspunkt eller ved bestemte begivenheders indtræden, foretages udbetalingen af den forvaltningsafdeling, hvor midlerne er bestyret, jf. arvelovens § 57.

7.2. Afhænger det derimod af et skøn, om testamentets betingelser er opfyldt, kan udbetaling kun ske med statsforvaltningens godkendelse.

8. Overførsel til bestyrelse i en anden forvaltningsafdeling

8.1. Har arvelader truffet bestemmelse om, at arven skal bestyres i en bestemt forvaltningsafdeling, kan arven kun med Civilstyrelsens samtykke kræves overført til en anden forvaltningsafdeling, jf. § 23, stk. 2, i bekendtgørelse om anbringelse og bestyrelse af myndiges båndlagte arv.

Civilstyrelsen vil normalt give samtykke til overførsel i følgende tilfælde:

a. Båndlagt arv eller gave ydet i henhold til testamente eller gavebrev, der er oprettet før den 1. april 1964.

b. Midler ydet i henhold til testamente eller gavebrev, der er oprettet den 1. april 1964 eller senere, hvis arvelader eller gavegiver blot har nævnt navnet på en forvaltningsafdeling.

c. Rentenydelseskapitaler med udlagt kapitalejer, såfremt rentenyder og kapitalejer er enig om overførselen.

Afslag kan forventes i følgende tilfælde:

d. De tilfælde, der er nævnt ovenfor under b og c, såfremt der er yderligere tilkendegivelser fra arveladers eller gavegivers side om baggrunden for valg af en bestemt forvaltningsafdeling.

e. Rentenydelseskapitaler uden udlagt kapitalejer.

9. Ikrafttræden m.v.

9.1. Cirkulæreskrivelsen træder i kraft den 1. januar 2008.

Samtidig bortfalder cirkulære nr. 18 af 26. februar 1986 om frigivelse og udbetaling af båndlagt arv, cirkulæreskrivelse af 20. november 1986 om båndlagte midler og umyndiges midler og cirkulæreskrivelse nr. 22166 af 23. november 1987 om frigivelse af båndlagte midler.

Civilstyrelsen, den 21. december 2007

RIE THOUSTRUP SØRENSEN